T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/565
KARAR NO : 2025/60
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen ürünlerin toplatılması kararının iptali istemiyle açılan davanın, toplatılma kararı mülkiyetin kamuya geçirilmesi niteliğinde bulunduğundan, Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/1. maddesi uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. G. S. v. K. S. v. T. L. Ş.
Vekili : Av. M. A.
Davalılar : 1- Tarım ve Orman Bakanlığı
2- Kemalpaşa Kaymakamlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkili şirket tarafından piyasaya sürülen *"D. B. S. (Parti No:09868030823-14 TETT:03.08.2025)"* isimli üründe, İstanbul Esenler İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından alınan ilk ve şahit numunesi üzerinde yaptırılan analizler sonucunda, *"Sudan 1"* maddesi tespit edildiğinden bahisle, Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 27/12/2023 tarih ve 12584654 sayılı toplatılma idari yaptırım kararı ile 5996 sayılı Kanun'un 40/1-a maddesi toplatılma idari yaptırımın uygulanmasına karar verildiğini, bu kararın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ürünlerin piyasadan toplatılmaması halinde aynı Kanun'un 22/2. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanacağı ve ürünlerin bakanlık tarafından toplanarak toplama masraflarının iki katının ürünü üreten firmadan tahsil edileceğinin ihtar edildiğini ancak bu kararın hatalı olduğunu ileri sürerek, idari yaptırım kararına konu Tarım ve Orman Bakanlığı Ankara Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 13/10/2023 tarih ve Rapor No:2300412571/00 sayılı muayene ve analiz raporunun iptaline; Tarım ve Orman Bakanlığı Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 12/12/2023 tarih ve Rapor No:2304002579/00 sayılı muayene ve analiz raporunun iptaline ve Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 27/12/2023 tarih ve 12584654 sayılı toplatılma idari yaptırım kararının iptaline karar verilmesi istemiyle, idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İzmir 7. İdare Mahkemesi 12/01/2024 tarih ve E.2024/13, K.2024/16 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İYUK'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

kararın istinaf edilmesi üzerine, İzmir Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdari Dava Dairesi 07/05/2024 tarih ve E.2024/781, K.2024/1122 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun "Sorumluluklar" başlıklı 22. maddesinin 2. fıkrasında; "Gıda ve yem işletmecisi ürettiği, işlediği, ithal ettiği, satışını veya dağıtımını yaptığı bir ürününün, gıda ve yem güvenilirliği şartlarına uymadığını değerlendirmesi veya buna ilişkin makul gerekçelerinin olması durumunda, söz konusu ürünü kendi kontrolünden çıktığı aşamadan başlamak üzere, toplanması için gerekli işlemleri derhal başlatmak ve konu ile ilgili Bakanlığı bilgilendirmek zorundadır. Gıda ve yem işletmecisi, ürünün toplanması gerektiğinde, toplanma nedeni hakkında tüketiciyi veya kullanıcıyı doğru ve etkin olarak bilgilendirmek ve gerekli hâllerde, insan sağlığını korumaya yönelik alınacak tedbirlerin yeterli olmaması durumunda, tüketiciye veya kullanıcıya ürünün iadesi için çağrıda bulunmak zorundadır." hükmü, "Gıda ve yemde izlenebilirlik ve etiketleme, sunum ve reklâm ile tüketici haklarının korunması" başlıklı 24. maddesinin 4. fıkrasında; "Gıda ve yemde taklit ve tağşiş yapılamaz. (Ek cümle:28/10/2020-7255/29 md.) Taklit ve tağşiş yapılmış ürün işleme tabi tutulamaz, piyasaya arz edilemez." hükmü, "Gıda ve yem ile ilgili yaptırımlar" başlıklı 40. maddesinin 1.fıkrasının (a) bendinde ise, "Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak gıdalar, masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyeti kamuya geçirilerek imha edilir. Bu gıdaları üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecilerine bir yıldan beş yıla kadar hapis ve bin günden beş bin güne kadar adli para cezası verilir. Fiilin üç yıl içinde tekrarlanması durumunda ayrıca, gıdayı üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecisi beş yıldan on yıla kadar gıda sektörü faaliyetinden men edilir." hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 2. maddesinde; kabahat deyiminden, Kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlığın anlaşıldığı; 3. maddesinde; Yasanın, idarî yaptırım kararlarına karşı yasa yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer yasalarda aksine hüküm bulunmaması halinde; diğer genel hükümlerinin ise idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı; aynı Kanunun 27. maddesinde de, idarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği; bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararının kesinleşeceği, "Yaptırım Türleri" başlıklı 16.maddesinde ise, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hüküm altına alınmıştır.

Görüldüğü üzere, 5326 sayılı Kanunda idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden oluştuğu belirtilmiş, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu ifade edilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından üretilen "D. B. S. (Parti No:09868030823-14 TETT:03.08.2025)" isimli ürünün, İstanbul Esenler İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından alınan numunesi üzerinde yaptırılan analizleri sonucunda, Tarım ve Orman Bakanlığı Ankara Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 13.10.2023 tarih ve Rapor No:2300412571, Revizyon No:00 sayılı muayene ve analiz raporu ile Tarım ve Orman Bakanlığı Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 12.12.2023 tarih ve Rapor No:2304002579, Revizyon No:00 sayılı muayene ve analiz raporunun ve söz konusu analizlere göre "Sudan 1" tespit edilmesi nedeniyle, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca anılan ürünün piyasadan toplatılmasına yönelik idari yaptırım kararı alınmasına ilişkin 27.12.2023 tarih ve 12584654 sayılı Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

ve Orman Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı görülmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda uyuşmazlık değerlendirildiğinde, dava konusu işlemde söz konusu üründe "Sudan 1" tespit edildiği belirtilerek 5996 sayılı Kanun hükümleri uyarınca söz konusu ürünün piyasadan toplatılmasına yönelik idari yaptırım kararı alındığı ve Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 27.12.2023 tarih ve 12588188 sayılı yazısı ile 15 gün içerisinde ürünü piyasadan toplatmasının, aksi takdirde 5996 sayılı Kanun'un 22/2. maddesine aykırılıktan idari para cezası uygulanarak, Bakanlık tarafından ürünün toplatılıp masraflarının iki katı tutarının tahsil edileceğinin davacı şirkete ihtar edildiği, bu bağlamda dava konusu işlemin idari tedbir niteliğinde yaptırım olduğunda duraksama bulunmadığı, 5996 sayılı Kanun'da idari para cezası ve yaptırım gerektiren fiil ve haller ile tahsili ve itiraz yoluna ilişkin düzenleme yapılmış ise de anılan kanunlara göre verilecek olan idari yaptırımlara karşı itiraz ve dava açma yoluna ilişkin hükümlere yer verilmemiş olduğundan söz konusu Kanun kapsamında uygulanan idari yaptırımlar, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na tabi hale gelmiş olup, esasen 27. maddenin 1. fıkrası dışındaki fıkralarında da mülkiyetin kamuya geçirilmesi şeklinde bir sınırlandırma yapılmadan idari tedbirleri de kapsayacak şekilde idari yaptırım kararı ifadesine yer verilmesi karşısında; 27. madde hükmü kapsamına bütün idari tedbirlerin dahil olduğu; özel kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde idari tedbirlerden doğan uyuşmazlıkların görüm ve çözümünün Sulh Ceza Hakimliğinin görev alanına girdiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, davacı tarafından üretilen "D. B. S. (Parti No:09868030823-14 TETT:03.08.2025)" isimli ürünün, "Sudan 1" tespit edilmesi nedeniyle, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca piyasadan toplatılmasına yönelik olarak tesis edilen dava konusu işlem idari tedbir niteliği taşıdığından, İdare Mahkemelerine başvurulacağına ilişkin mevzuatta özel hüküm bulunmayan bu idari yaptırıma karşı, Kabahatler Kanunu'nun genel hükümlerinin uygulanması gerektiği anlaşılmakla bu uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, anılan Kabahahatlar Kanunu'nun 27'nci maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliği 01/03/2024 tarih ve D.İş.No:2024/412 sayılı kararı** ile, itiraz incelemesinin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karara itiraz edilmesi üzerine, İzmir 1. Sulh Ceza Hakimliği 31/10/2024 tarih ve D.İş.No:2024/10307 sayılı kararı ile itirazın kesin olarak reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; muteriz hakkında Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından 27/12/2023 tarihli Toplatma İdari Yaptırım Kararı tutanağı düzenlendiği,

Düzenlenen idari yaptırım kararının incelenmesi neticesinde; dava konusu işlemde söz konusu işlemde "sudan 1" tespit edildiği ve ürünün piyasadan toplanılmasına yönelik idari yaptırım kararı verildiği, bununla birlikte Kurumca düzenlenen 27/12/2023 tarihli tutanakta da "Kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç 60 (altmış) gün içinde, idare mahkemesine başvurulabilir, Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" şeklinde ibare bulunduğu da göz önüne alındığında, söz konusu işlemin Kabahatler Kanunu kapsamında ve 5325 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca sulh ceza hakimliğinin görev alanına girmediği ve bu kanunla sulh ceza hakimliğinin görev alanının sınırlı olarak belirlendiği de göz önüne alındığında idari yargının yargı merci olarak gösterildiği dikkate alınarak talebin görev yönünden reddine dair aşağıdaki şekilde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

karar verilmiştir.

KARAR:Gerekçesi Yukarıda Açıklanan Nedenlerle:

1-Muterizin yapmış olduğu itirazın incelenmesinin idari yargının görev alanına girdiği anlaşıldığından 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 28/1-b hükmü uyarınca başvurunun GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE, görevli yargı yerinin İDARE MAHKEMESİ olarak tespitine..."

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliğince adli ve idari yargı dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun, *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı, gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunması da dikkate alınarak korumak ve sağlamaktır."

7. 5996 sayılı Kanun'un *"Gıda ve yem güvenilirliği şartları"* başlıklı 21. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi şöyledir:

"(1) Gıda güvenilirliği şartları aşağıda belirtilmiştir:

a) Güvenilir olmayan gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme piyasaya arz edilemez. İnsan sağlığı için tehlike oluşturan ve tüketime uygun olmayan gıda, güvenilir olmayan gıda kabul edilir."

8. 5996 sayılı Kanun'un *"Sorumluluklar"* başlıklı 22. maddesinin 2. fıkrası şöyledir:

"(2) Gıda ve yem işletmecisi ürettiği, işlediği, ithal ettiği, satışını veya dağıtımını yaptığı bir ürününün, gıda ve yem güvenilirliği şartlarına uymadığını değerlendirmesi veya buna ilişkin makul gerekçelerinin olması durumunda, söz konusu ürünü kendi kontrolünden çıktığı aşamadan başlamak üzere, toplanması için gerekli işlemleri derhal başlatmak ve konu ile ilgili Bakanlığı bilgilendirmek zorundadır. Gıda ve yem işletmecisi, ürünün toplanması gerektiğinde, toplanma nedeni hakkında tüketiciyi veya kullanıcıyı doğru ve etkin olarak bilgilendirmek ve gerekli hâllerde, insan sağlığını korumaya yönelik alınacak tedbirlerin yeterli olmaması durumunda, tüketiciye veya kullanıcıya ürünün iadesi için çağrıda bulunmak zorundadır."

9. 5996 sayılı Kanun'un *"Gıda ve yem ile ilgili yaptırımlar"* başlıklı 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi şöyledir:

"(1) Gıda ve yem ile ilgili yaptırımlar aşağıda belirtilmiştir:

a) (Değişik:28/10/2020-7255/30 md.) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak gıdalar, masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyeti kamuya geçirilerek imha edilir. Bu gıdaları üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecilerine bir yıldan beş yıla kadar hapis ve bin günden beş bin güne kadar adli para cezası verilir. Fiilin üç yıl içinde tekrarlanması durumunda ayrıca, gıdayı üreten, ithal eden, kendi adı veya ticari unvanı altında piyasaya arz eden gıda işletmecisi beş yıldan on yıla kadar gıda sektörü faaliyetinden men edilir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

10. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunda; toplum düzenini, genel ahlâkı, genel sağlığı, çevreyi ve ekonomik düzeni korumak amacıyla;

a) Kabahatlere ilişkin genel ilkeler,

b) Kabahatler karşılığında uygulanabilecek olan idari yaptırımların türleri ve sonuçları,

c) Kabahatler dolayısıyla karar alma süreci,

d) İdari yaptırıma ilişkin kararlara karşı kanun yolu,

e) İdari yaptırım kararlarının yerine getirilmesine ilişkin esaslar,

Belirlenmiş ve çeşitli kabahatler tanımlanmıştır."

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Tanım"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idarî yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır."

12. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel Kanun Niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

14. 5326 sayılı Kanun'un *"Mülkiyetin kamuya geçirilmesi"* başlıklı 18. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilir.

(2) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, eşyanın;

a) Kullanılmaz hale getirilmesi,

b) Niteliğinin değiştirilmesi,

c) Ancak belli bir surette kullanılması,

Koşullarından birinin yerine getirilmesine bağlı olarak belli bir süre geciktirilebilir. Belirlenen süre zarfında koşulun yerine getirilmemesi halinde eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(3) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar kesinleşinceye kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından eşyaya elkonulabileceği gibi; eşya, kişilerin muhafazasına da

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

bırakılabilir.

(4) Eşyanın mülkiyeti, kanunda açık hüküm bulunan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşuna, aksi takdirde Devlete geçer.

(5) Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilebilmesi için fail hakkında idarî para cezası veya başka bir idarî yaptırım kararı verilmiş olması şart değildir.

(6) Kaim değerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

(7) Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya, başka suretle değerlendirilmesi mümkün olmazsa imha edilir.

(8) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde yerine getirilir."

15. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1) İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacı şirketin piyasaya sürmüş olduğu *"D. B. S."* isimli üründen alınan ilk ve şahit numunesi üzerinde yapılan analizler sonucunda, *"Sudan 1"* maddesi tespit edildiğine yönelik Tarım ve Orman Bakanlığı Ankara Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 13/10/2023 tarih ve Rapor No:2300412571/00 sayılı muayene ve analiz raporunun iptali; Tarım ve Orman Bakanlığı Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 12/12/2023 tarih ve Rapor No:2304002579/00 sayılı muayene ve analiz raporunun iptali ve Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 27/12/2023 tarih ve 12584654 sayılı kararı ile, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen ürün toplatılma kararının iptali istemiyle açılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

19. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

20. Dava dosyasının incelenmesinden, davacı şirketin piyasaya sürmüş olduğu *"D. B. S., Parti No:09868030823-14 TETT:03.08.2025"* isimli ürünün, İstanbul Esenler İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından alınan ilk ve şahit numunesi üzerinde yaptırılan analiz sonucunda, Tarım ve Orman Bakanlığı Ankara Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 13/10/2023 tarih ve Rapor No:2300412571/00 sayılı muayene ve analiz raporu ile Tarım ve Orman Bakanlığı Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünce düzenlenen 12/12/2023 tarih ve Rapor No:2304002579/00 sayılı muayene ve analiz raporunda *"Sudan 1"* maddesinin tespit edildiğinden bahisle, Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 27/12/2023 tarih ve 12584654 sayılı işlemi ile, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca anılan ürünün piyasadan toplatılmasına karar verildiği ve bu durumun davacı şirkete bildirilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

21. İncelenen uyuşmazlıkta her ne kadar davacı tarafından, ürünün piyasadan toplatılması yaptırımı ile birlikte muayene ve analiz raporlarının da iptali talep edilmiş ise de, bilindiği üzere bu raporlar, piyasa gözetim ve denetiminin ayrılmaz bir parçası ve idarenin tesis ettiği icrai işlemin hazırlık safhasına ilişkin olup, ürünün piyasadan toplatılmasına ilişkin idari yaptırım kararının dayanağını oluşturduğu; davanın esasını inceleme görevi olan mahkemenin, bu raporların hukuka uygunluk denetimini de yapmasının tabi olduğu hususları hep birlikte değerlendirildiğinde, görev uyuşmazlığının, 5996 sayılı Kanun'un 40. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen ürün toplatılma kararının iptali kapsamında değerlendirilmesi yoluna gidilmiştir.

22. Davada, mülkiyetin kamuya geçirilmesi amacıyla *"Toplatılma İdari Yaptırım Kararı"* verildiği, söz konusu yaptırımın kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari tedbirler içinde sayılan yaptırımlardan biri, daha açık bir ifade ile 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5996 sayılı Kanun'da idari tedbirlere karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

23. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanması gerektiğinden ve görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, mülkiyetin kamuya geçirilmesi amacıyla verilen *"Toplatılma İdari Yaptırım Kararı"* na karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliğinin 01/03/2024 tarih ve D.İş. No:2024/412 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliğinin 01/03/2024 tarih ve D.İş. No:2024/412 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/01/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden muI/UFn - ZSyqWg4 - KOzVYH1 - jrryKE= ile erişebilirsin